

Razgovarajte s nama B2–C1

Ranka Đurđević

(Sanda Lucija Udier, *Razgovarajte s nama! Udžbenik hrvatskoga kao drugoga i stranoga jezika za razine B2–C1*, Zagreb: FF press, 2014.

i

Sanda Lucija Udier, Milvia Gulešić Machata, *Razgovarajte s nama! Gramatika i pravopis hrvatskoga jezika s vježbama za razine B2–C1*, Zagreb: FF press, 2014.)

Praksu poučavanja hrvatskoga kao inoga jezika odnedavno obogaćuje, a time i uvelike olakšava sveučilišni udžbenik *Razgovarajte s nama! Udžbenik hrvatskoga kao drugoga i stranoga jezika za razine B2–C1* (Zagreb 2014) autorice Sande Lucije Udier u izdanju FF pressa, uz koji je nastala i vježbenica u suautorstvu s Milviom Gulešić Machata. Obje su dugogodišnje lektorice na *Croatiumu – Centru za hrvatski kao drugi i strani jezik* na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Koliko nam je poznato, do sada nije postojao udžbenik za poučavanje više podrazine B2 prema ZEROJ-u koja predstavlja prijelaz prema razini C1. Ipak, valja spomenuti udžbenik za srednji stupanj *Kroatisch für the Mittelstufe* (npr. München 2005) Marije Korom, koji je doduše ponajprije namijenjen studentima filoloških studija kojima je prvi jezik njemački, no njime se mogu koristiti i drugi, a u kojemu se poučavanje temelji na književnim tekstovima probranih hrvatskih suvremenih pisaca poput Pavla Pavličića, Dubravke Ugrešić, Miljenka Jergovića itd.

Udžbenik *Razgovarajte s nama! Udžbenik hrvatskoga kao drugoga i stranoga jezika za razine B2–C1*, kako u uvodu kaže njegova autorica, rezultat je višegodišnjega poučavanja hrvatskoga kao inoga jezika na kolegiju *Jezične vježbe iz hrvatskoga kao inoga jezika 5* koji se izvodi na *Croatiumu*. Do njegova su tiskanja priručnicima bile pokrivene početna, viša početna (A2–B1) i niža srednja razina (B1–B2), a nakon njegova tiskanja i srednja razina (B2).

Udžbenik se sastoji od deset lekcija u kojima se obrađuju aktualne komunikacijske teme: *Baština i suvremeni svijet*, *Moderni bonton*, *Današnji život i stari običaji*, *Između prirode i tehnologije*, *Kupujem, dakle jesam*, *Naše predrasude i predrasude o nama*, *Suvremeni svijet: marketing i komunikacije*, *Ljepše je putovati nego stići*, *Ljepota je u različitosti*, *Okoliš između očuvanja i izgradnje*. Njih sačinjavaju dvije cjeline sastavljene od tekstova za čitanje, zadataka za uvježbavanje i provjeravanje razumijevanja čitanoga teksta, leksičkih vježba, riječi u kontekstu i kolokacija, tekstova za slušanje, zadataka za uvježbavanje i provjeravanje razumijevanja slušanoga teksta te vježba usmenoga i pismenoga izražavanja, čime se njeguju sve četiri jezične djelatnosti: čitanje, slušanje, govorenje i pisanje. Velika su akademska vrijednost ovoga udžbenika „crtice iz hrvatske kulture“, po jedan autorski tekst na kraju svake lekcije, o različitim fe-

nomenima suvremene hrvatske kulture. Ti su tekstovi iz različitih područja poput etnologije, književnosti, filologije, govorništva, lingvistike, filmologije objavljivani u cijenjenim časopisima (ili su zapis izlaganja na stručnome skupu) i posebno su prilagođeni za potrebe razine kojoj je udžbenik namijenjen. Budući da se bave kulturom, vrijedan su doprinos stjecanju (među)kulturne kompetencije, bez koje je suvremena nastava inoga jezika danas nezamisliva.

Tekstovi namijenjeni uvježbavanju čitanja ili slušanja preuzeti su iz različitih izvora: knjiga, časopisa, novina, predavanja, blogova i s različitih internetskih portala. Svi su tekstovi (osim za slušanje) bogato popraćeni fotografijama ili ilustracijama. Tekstovi za slušanje nalaze se na edukativnome CD-u koji dolazi uz udžbenik, a na kraju udžbenika nalaze se njihovi zapisi, kao i rješenja svih zadataka. Zadatci su ponajprije usmjereni na ovladavanje leksikom, napose kolokacijama te na razvijanje govorene i pisane prozvodnje u različitim oblicima, npr. izražavanje sućuti, konvencionalni razgovori o smrti, bolesti, kratki govori, komentiranje, zatim pisanje nekrologa, rasprave, projekta, bibliografske bilješke, prigovora, sažetka itd.

Ovladavanje gramatikom i pravopisom preneseno je u vježbenicu *Razgovarajte s nama! Gramatika i pravopis hrvatskoga jezika s vježbama za razine B2–C1* čije su autorice Sanda Lucija Udier i Milvia Gulešić Machata gramatičko i pravopisno gradivo u svakoj od deset lekcija podijelile u osam cjelina: *Oblici, Sintaksa padeža, Sročnost, Prefigurani glagoli, Glagolski vid, Rečenice, Konektori, Pravopis*. Zahvaljujući bogatu iskustvu rada u nastavi inoga jezika promišljeno su u gramatičkome sadržaju ostavile mjesta za ponavljanje nekih – na nižim razinama već obrađivanih jezičnih tema – budući da među učenicima u pravilu uvijek ima i onih koji nisu sustavno učili hrvatski jezik. Svaka lekcija tematsko-leksički prati lekciju u udžbeniku pa se tako primjerice u prvoj lekciji deklinacija imenica *i*-vrste ili raspored enklitika uvježbavaju na tekstovima o različitim festivalima i čipkarstvu, a kratice na tekstu o hrvatskim spomenicima na popisu UNESCO-ove zaštićene svjetske baštine. Rješenja se zadataka nalaze na kraju vježbenice, što omogućuje i samostalan rad iako je vježbenica mišljena za rad s nastavnikom.

I udžbenik i vježbenica prikladni su za studente kroatistike, nasljedne i predačke učenike te sve druge koji žele ovladati hrvatskim. Svojim bogatim sadržajem udžbenik i vježbenica ispunjavaju veliku satnicu od barem 220 sati, no isto tako ostavljaju velike mogućnosti izbora iz tema ako je satnica manja. Svoje korisnike ova dva hvaljevrijedna priručnika osposobljuju ne samo u smislu razvijanja jezičnih vještina nego i učenja o kulturi jer tematski raznovrsni tekstovi predstavljaju vrijedan izvor informacija o tome nezaobilaznome aspektu učenja i poučavanja jezika. Lektorima pak bogatstvo tipova zadataka i pristupa tekstu ili gramatičkoj temi može biti vrlo inspirativno za nastavu. Stoga najtoplije pozdravljamo izlazak udžbenika *Razgovarajte s nama! Udžbenik hrvatskoga kao drugoga i stranoga jezika za razine B2–C1* i vježbenice *Razgovarajte s nama! Gramatika i pravopis hrvatskoga jezika s vježbama za razine B2–C1*, zahvaljujući kojima iskustvo poučavanja ovih dviju vrsnih lektorica sada postoji i raskošno ukoričeno, što je velik doprinos području hrvatskoga kao inoga jezika s obzirom na to da takvi priručnici dosad nisu postojali.